

Alaraajojen valtimopaineen mittaus rasituksessa

Ohje tutkimukseen lähetäville ammattilaisille

6058 Pt-Alaraajavaltimoiden verenkierron mittaus rasituksen yhteydessä (rasitus-ABI)

Tutkimuspaikka ja tiedustelut

- Tyks, T-sairaala (rakennus 18), pääsisäänkäynti 18A, Hämeentie 11, 20521 Turku
- Kliininen fysiologia, E-siipi, 1. krs (TE1)
- Toimisto puh. (02)313 1935 (ma-to klo 7:30-15:30, pe 7:30-13:45)

Lähetete

- Tutkimuslähete kirjoitetaan Radu RIS -ohjelmaan. Tutkimustyyppiä valitaan KLF ja tutkimusyksiköksi KLIP. Lähetteen tyyppiä valitaan ajanvaraus.
- Tavanomaisten taustatietojen ohella lähetteessä on tuotava esille kysymyksenasettelu ja/tai differentiaalidiagnostinen ongelma, johon halutaan vastaus.

Ajanvaraus

- Tutkimukseen varataan aika KLF-toimistosta.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksella pyritään selvittämään, onko tutkittavalla rasituksessa hemodynaamisesti merkittäviä alaraajojen valtimoverenkierron häiriöitä, mikäli levossa mitatut painearvot ovat normaalit. Jos ABI-suhde on levossa alle 0.5, tutkittavalle ei yleensä tehdä juoksumattorasitusta. Tällöin paineet mitataan vain levossa alaraajojen eri tasoilta (katso [lepo-ABI](#)).

Tutkimuksen vasta-aiheet

- Kriittinen alaraajaiskemia (=iskeeminen lepokipu, iskeeminen haavauma tai kuolio). Jos kriittisen iskemian painekriteeri täyttyy ilman edellä mainittuja oireita, mitataan paineet vain levossa alaraajojen eri tasoilta.
- Hengityselininfektio (ennen tutkimusta täytyy olla terveenä kaksi viikkoa).
- Epästabiilit tai akuutit sydänsairaudet
- Hengenvaarallinen rytmihäiriö
- Aorttastenoosi
- Hypertrofinen obstruktiivinen kardiomyopatia

- Hoitamaton verenpainetauti
- Vaikea ventilaatiohäiriö

Invasiivisten toimenpiteiden tai leikkausten jälkeen tutkimusta harkitaan tapauskohtaisesti.

Esivalmisteluohjeet

Jotta mittausarvot olisivat luotettavia, ennen tutkimusta tutkittavan tulee olla

- vähintään **kaksi tuntia** ilman tupakkaa, nuuskaa, sähkötupakkaa ja muita tupakkatuotteita
- vähintään **neljä tuntia** ilman kahvia, teetä, kola- ja muita piristäviä juomia
- vähintään **kaksi vuorokautta** ilman alkoholia

Lisäksi

- tutkimuspäivänä tulee ruokailla normaalisti, ravinnotta ei saa olla
- lääkkeet saa ottaa tutkimuspäivänä normaalisti

Tutkimuksen suoritus ja kesto

Tutkittavalle tehdään ensin alaraajojen valtimopaineen mittaus levossa.

Tutkittava kävelee juoksumatolla 2-5 minuutin ajan 3,2 km/h nopeudella 10 asteen nousukulmalla EKG-seurannassa. Kävelyn aikana tutkittava arvioi mahdollisen kivun sijaintia ja voimakkuutta. Rasituksen jälkeen mitataan välittömästi systoliset verenpaineet olkavarsista ja nilkoista. Mittauksia toistetaan, kunnes paineet ovat palautuneet 80 %:iin lähtöarvosta.

Tutkimus kestää noin 1-1,5 tuntia.

Ohje potilaalle: [Alaraajojen valtimopaineen mittaus rasituksessa](#)

Ohje tarkistettu 11.4.2025